

เอกสารประกอบการสัมมนา สง.ก.ตร.

ปัญหาที่พบจากการรายงานการดำเนินการทางวินัยของหน่วยมายัง อ.ก.ตร.วินัย

๑. การแจ้ง สว.๓ พบว่าบางครั้งไม่ได้รับรู้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยฐานใด ตามมาตราใด และไม่ได้ระบุพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาอย่างชัดเจน ตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวน พิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗ ในข้อ ๑๘

๒. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องหาคดีอาญา ถูกจับและถูกควบคุมตัว หากมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา ออกจากราชการไว้ก่อน นั้น มักไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าในวันที่มีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกควบคุมตัวอยู่ หรือได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ซึ่งจะมีผลเกี่ยวข้องกับวันที่สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนว่าจะมีผลย้อนหลังไปถึงวันถูกจับกุมควบคุมตัวหรือไม่

๓. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตาย หากจะออกเป็นคำสั่ง ให้ใช้คำว่า “ยุติเรื่อง เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตาย” ไม่ใช่ “ให้ยุติเรื่อง” และชื่อเรื่องต้องใช้คำว่า “ให้ยุติการดำเนินการทางวินัย”

๔. กรณีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ต่อมาศาลมีคำพิพากษาจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ถือว่าพฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ฐานกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๔) และ (๕) การออกคำสั่งลงโทษต้องใช้ทั้ง มาตรา ๗๙ (๔) และ (๕)

๕. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องหาคดีอาญา กรณีเสพยาเสพติด การสอบสวนพยานที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ได้ความชัดเจนว่า เป็นการสุ่มตรวจ หรือสืบสวนมาก่อนว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งจะมีผลเกี่ยวกับการพิจารณาสั่งลงโทษ (ปลดออก หรือไล่ออก)

๖. กรณีผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ลงนามในฐานะปฏิบัติราชการแทนผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๗๒ ต้องได้รับมอบหมายเป็นหนังสือให้มีหน้าที่ควบคุมงานด้านวินัยประกอบด้วย

๗. วันออกจากราชการบางครั้งยังไม่ถูกต้องตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการของ ข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ เช่น หากมีกรณีผู้ถูกกล่าวหาถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีอื่นแล้ว วันออกจากราชการในเรื่องหลังต้องเป็นไปตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการ ของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖ (๖) หรือหากมีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในเรื่องที่ ถูกดำเนินการทางวินัย โดยไม่มีคำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการในกรณีวันออกจากราชการ ต้องเป็นไปตามข้อ ๖ (๑)

๘. หลังจาก มน. แจ้งมติ อ.ก.ตร.วินัย ที่เปลี่ยนแปลงโทษ ให้หน่วยงานที่รายงานมา ก.ตร. ดำเนินการแก้ไขคำสั่งแล้วหน่วยงานดังกล่าวยังระบุข้อความตามที่ อ.ก.ตร.วินัย มีมติไม่ครบถ้วน ดังนั้น ให้ปฏิบัติตามมติด้วย

๙. การรายงานการดำเนินการทางวินัยพร้อมสำนวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณา มาถึง ก.ตร. นั้น ยังขาดเอกสารบางอย่าง เช่น ไม่แนบสำเนา ก.พ.๗ คำสั่งลงโทษ หรือยุติเรื่อง คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน หรือสอบสวน เป็นต้น

๑๐. การรายงานการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาที่มีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัย และ ผบ.ตร. บางครั้งยังไม่เป็นไปตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๙๑ วรรค ๑ และตาม คำสั่ง ตร.ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ เช่น กรณี ภ.จว.หรือ บก. ดำเนินการทางวินัย ผู้ถูกกล่าวหา โดย ภ.จว. หรือ บก. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน จนกระทั่งเมื่อ ภ.จว. หรือ บก. เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องรายงาน ภ. หรือ บข. เพื่อ พิจารณาหรือเห็นชอบแทนที่ ภ. หรือ บข. เป็นหน่วยงานที่ต้องรายงานมา ก.ตร. กลับสั่งการให้ ภ.จว. หรือ บก. เป็นผู้รายงานมา ก.ตร. เป็นต้น

๑๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

- **มูลเหตุการแต่งตั้งไม่ถูกต้อง** การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องมีมูลมาจากการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หากเป็นกรณีกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือเป็นการกระทำโดยประมาท หรือ ความผิดพลาดโทษ จะดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่ข้าราชการตำรวจผู้นั้น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงไม่ได้

- **การตั้งข้อกล่าวหาไม่ถูกต้อง** บางครั้งผู้บังคับบัญชาดำเนินการในหมวด ๗ ว่าการออกจากราชการแก่ผู้ถูกกล่าวหา โดยตั้งข้อกล่าวหาว่า กระทำผิดวินัยซ้ำซากกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการหลายครั้ง และนำพฤติการณ์ความผิดที่ได้ลงโทษไปแล้วมาตั้งข้อกล่าวหาซ้ำรวมกับมูลเหตุกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงกรณีอื่นอีก ซึ่งอยู่คนละหมวดกัน และเป็นการดำเนินการที่ซ้ำ ซึ่งหากประสงค์จะดำเนินการในเรื่องหย่อนความสามารถ ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐๑

๑๒. การออกจากราชการกรณีมีคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรา ๙๕ ประกอบมาตรา ๙๗ (๔) (เดิม) ก.ตร. ได้วินิจฉัยมีมติว่า ไม่อาจนำบทบัญญัติมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (เดิม) มาใช้บังคับได้

ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบตามผลการพิจารณาของ อ.ก.ตร.กฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งได้วินิจฉัยในหลักกฎหมายตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (เดิม)ไว้ว่า การถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนทางวินัยนั้น เป็นกรณีที่อาจถูกสั่งให้กลับเข้ารับราชการภายหลังได้ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติของมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่กำหนดระยะเวลาการ

สอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันออกจากราชการมาใช้บังคับกับกรณีที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ มาเป็นแนวทางในการพิจารณาประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (เดิม) ต่อไป

๑๓. การดำเนินการทางวินัยซ้ำ

๑. การดำเนินการทางวินัยกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องยังไม่สิ้นสุดจนถึงปัจจุบันยังไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ ห้ามมิให้ดำเนินการทางวินัยซ้ำในมูลเหตุแห่งการกระทำผิดในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

หากผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในมูลเหตุแห่งการละทิ้งหน้าที่ราชการอยู่ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น ต่อมามีการสั่งให้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงในมูลเหตุแห่งการกระทำผิดเดียวกันนี้อีกถือว่าได้ดำเนินการสืบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไปแล้ว ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้สืบสวนเรื่องเดียวกันนั้นอีก เนื่องจากไม่เป็นไปตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๗ (อ.ก.ตร.วินัย ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ มีมติว่าเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำ)

๒. กรณีดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นไปแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการซ้ำในมูลเหตุแห่งการกระทำผิดเดียวกันนั้นอีก แต่หากภายหลังศาลมีคำพิพากษาคดีถึงที่สุด ยังสามารถดำเนินการตามมาตรา ๗๙ (๔) ได้

เมื่อได้ดำเนินการทางวินัยผู้ถูกกล่าวหาฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๕) ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ต่อมาได้อุทธรณ์คำสั่งไล่ออกจากราชการ อ.ก.ตร.อุทธรณ์ มีมติฟังขึ้นให้กลับเข้ารับราชการเนื่องจากผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยมีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้วและภายหลังได้รับการล้างมลทินฯ พ.ศ.๒๕๕๐ ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้ดำเนินการทางวินัยในมูลเหตุแห่งการกระทำผิดฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๗๙ (๕) ในเรื่องเดียวกันนั้นเสร็จสิ้นไปแล้วไม่อาจดำเนินการทางวินัยอีกได้ แต่หากมีกรณีศาลมีคำพิพากษาคดีถึงที่สุดจำคุกผู้ถูกกล่าวหา ยังสามารถดำเนินการทางวินัยตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๗๙ (๔) ประกอบกฎ ก.ตร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓ (๑) ได้โดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้ (อ.ก.ตร.วินัย ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ มีมติว่าเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำและให้ไปดำเนินการตามมาตรา ๗๙ (๔))

๑๔. คำสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ หรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระบุท้ายคำสั่งให้มีผล “ทั้งนี้ ตั้งแต่วันรับทราบ เป็นต้นไป” หรือให้มีผลไปล่วงหน้าวันออกคำสั่ง เป็นต้นไป” แม้ไม่มีบทบัญญัติห้ามไว้ แต่อาจทำให้เกิดความสับสนลึกลับในทางปฏิบัติ และเกิดความเสียหายต่อทางราชการ ให้มีคำสั่ง “ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่มิคำสั่ง เป็นต้นไป”

อ.ก.ตร.วินัย ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ ตั้งข้อสังเกตที่ประชุมว่า เนื่องจากมีกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดของข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทาง

วินัย ออกคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการไว้ก่อนหรือพักราชการหรือสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ โดยระบุท้ายคำสั่งให้มีผล “ทั้งนี้ ตั้งแต่วันรับทราบคำสั่ง เป็นต้นไป” หรือให้มีผลไปล่วงหน้าวันออกคำสั่ง เป็นต้นไป” ซึ่งหลากหลายไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน แม้ว่าตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ จะไม่ได้บัญญัติหรือห้ามไว้ก็ตาม แต่การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาหน่วยงานต้นสังกัดดังกล่าว อาจทำให้เกิดความสับสนลังเลในทางปฏิบัติและเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้ เพราะจะมีผลกับสิทธิประโยชน์ หรือเงินเดือนแก่ผู้ถูกออกคำสั่ง โดยหากไม่มีกรณีต้องสั่งย้อนหลังให้คำสั่งมีผล “ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่มิมีคำสั่ง เป็นต้นไป”

๑๕. การออกคำสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก มีการคลาดเคลื่อน

๑. ไม่เป็นไปตามวิธีการออกคำสั่งลงโทษ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗ เช่น ไม่ระบุคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๒. ระบุฐานความผิดไม่สอดคล้องกับพฤติการณ์การกระทำผิด เช่น

๒.๑ ศาลพิพากษาจำคุกคดีถึงที่สุด แต่ไม่ระบุ ฐานความผิดตามมาตรา ๗๙ (๔)

๒.๒ กรณีถูกจับกุม ข้อหาเมียเสพติดไว้ในครอบครองโดยไม่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ แต่ระบุฐานความผิดและบทมาตรารว่า กระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ รวมทั้งการกระทำผิดตามมาตรา ๗๘ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๖) ซึ่งฐานความผิดและบทมาตราดังกล่าว การอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตาม มาตรา ๗๙(๕)

๒.๓ ระบุมาตรา ๗๙ (๗) มาในคำสั่ง ซึ่งฐานกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. ปัจจุบันยังมีการไม่ได้กำหนด

จัดทำโดยกองมาตรฐานวินัย